

28 NOV. 2001

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 2144/2001

1276

N á v r h

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jozefa KUŽMU
a Alexandra SLAFKOVSKÉHO

n a v y d a n i e

**zákona o zákaze šikanovania fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej moci
a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov**

Návrh na uznesenie:

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ŕ u j e
návrh poslancov Národnej rady
Slovenskej republiky Jozefa KUŽMU
a Alexandra SLAFKOVSKÉHO
na vydanie zákona o zákaze
šikanovania fyzických a právnických
osôb orgánmi verejnej moci
a o zmene a doplnení niektorých
ďalších zákonov

Bratislava november 2001

Národná rada Slovenskej republiky

II. volebné obdobie

Poslanecký návrh

Zákon

z 2001

o zákaze šikanovania fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov

Preambula

Vzťah občana – platiteľa daní a poplatkov k verejnej moci musí byť vo vyspelej demokratickej krajine vzťahom partnerským a rovnocenným. V skutočnosti to však je na Slovensku inak a preto sa NR SR rozhodla túto problematiku upraviť zákonom.

Čl. I.

§ 1

Tento zákon upravuje podmienky týkajúce sa zákazu šikanovania fyzických osôb a právnických osôb (ďalej len „osoba“) zo strany orgánov verejnej moci¹, definuje pojmy a ostatné náležitosti.

§ 2

- (1) Šikanovaním osoby orgánmi verejnej moci sa pre účely tohto zákona rozumie, ak orgán verejnej moci od osoby:
 - a) vyžaduje dokument, ktorý má orgán verejnej moci k dispozícii alebo má k nemu prístup;
 - b) vyžaduje pre vlastnú potrebu dokument, ktorý vydáva orgán verejnej moci samotný alebo iný orgán verejnej moci.
- (2) Šikanovanie osôb orgánmi verejnej moci sa zakazuje.

¹ Čl. 26 ods. 5 Ústavy SR

§ 3

- (1) Orgány verejnej moci sú povinné v prípade, že dokumenty podľa § 2 ods. 1 tohto zákona nemajú k dispozícii alebo k nim nemajú prístup, pre vlastnú potrebu si sami tieto vyžiadať alebo zabezpečiť od toho orgánu verejnej moci, ktorý je zo zákona povinný viesť príslušný informačný systém.
- (2) Ustanovenie § 2 ods. 2 sa nevzťahuje na verejné obstarávanie alebo obdobné procesy hradené z verejných prostriedkov podľa osobitného predpisu.²

Čl. II.

§ 4

Zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení

zákona SNR č. 524/1990 Zb.,

zákona SNR č. 295/1992 Zb.,

zákona NR SR č. 237/1993 Z.z.,

zákona NR SR č. 248/1994 Z.z.,

zákona NR SR č. 250/1994 Z.z.,

zákona NR SR č. 207/1995 Z.z.,

zákona NR SR č. 285/1995 Z.z.,

zákona NR SR č. 168/1996 Z.z.,

nálezu Ústavného súdu SR č. 319/1998 Z.z.,

zákona č. 313/1999 Z.z.,

zákona č. 211/2000 Z.z. a

zákona SNR č. 266/1992 Zb.,

zákona SNR č. 511/1992 Zb.,

zákona NR SR č. 42/1994 Z.z.,

zákona NR SR č. 249/1994 Z.z.,

zákona NR SR č. 202/1995 Z.z.,

zákona NR SR č. 265/1995 Z.z.,

zákona NR SR č. 160/1996 Z.z.,

zákona NR SR 143/1998 Z.z.,

zákona 298/1999 Z.z.,

zákona č. 195/2000 Z. z.,

zákona č. 367/2000 Z.z.

sa dopĺňa takto:

1. Za § 42a sa vkladá nový § 42b na v znení:

„§ 42b

Šikanovanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby orgánom verejnej moci
Šikanovanie podľa osobitného predpisu^{3b)} je priestupkom. Za tento priestupok je možné udeliť pokutu od 500,- do 500.000,- korún. 50% z udelenej pokuty je príjmom občana, ktorý bol orgánom šikanovaný a zostávajúca časť je príjmom štátneho rozpočtu.“

2. Poznámka pod čiarou č. 3b znie:

(1) „^{3b)}Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č..... o zákaze šikanovania fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej moci.“

Čl. III.

§ 5

Zákon NR SR č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení

zákona NR SR č. 123/1996 Z.z.,

zákona NR SR č. 70/1997 Z.z.,

zákona NR SR č. 232/1999 Z.z.,

zákona NR SR č. 142/2000 Z.z.,

zákona NR SR č. 224/1996 Z.z.,

zákona NR SR č. 1/1998 Z.z.,

zákona NR SR č. 3/2000 Z.z.,

zákona NR SR č. 211/2000 Z.z.

² napr. Zákon o verejnom obstarávaní

a zákona NR SR č. 468/2000 Z.z. sa dopĺňa takto:

1. V §4 ods. 2 písm. f sa za odkazom na poznámku pod čiarou nahrádza bodka čiarkou.
2. V §4 v odseku 2 sa za písmeno f) vkladá nové písmeno g) v znení:
„g) o zákaze šikanovania fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej moci^{4a)}“
3. Poznámka pod čiarou č. 4a znie:
„^{4a)}Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č..... o zákaze šikanovania fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej moci“

Čl. IV.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 6

Ustanovenia zákonov a všeobecne záväzných predpisov, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami §§ 2 a 3 tohto zákona, sú orgány verejnej moci povinné uviesť do súladu s týmto zákonom najneskôr do 12 mesiacov odo dňa, keď tento zákon nadobudne účinnosť.

§7

Tento zákon nadobúda účinnosť 1.1.2002.

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Vzťah človeka – občana a daňového poplatníka – k štátu je založený na rovnoprávnosti. Štát, jeho inštitúcie a úradníci, ktorí ho predstavujú, majú medzi inými funkciami a povinnosťami za úlohu aj presvedčiť daňových poplatníkov o tom, že existencia štátu a jeho orgánov je v bytostnom záujme občanov .

Vzťah občanov a firiem – teda fyzických a právnických osôb – k štátu by v modernej demokratickej spoločnosti mal byť vzťahom partnerským. V takomto vzťahu nemajú miesto zbytočné preháňanie, príkazy a zákazy, ktoré nie sú nevyhnutné, ani iné príkoria spôsobované jedným z partnerov tomu druhému. Bohužiaľ, dnešný stav v Slovenskej republike nesvedčí o tom, že by orgány verejnej moci, ktoré štát reprezentujú, považovali občanov a firmy za svojich partnerov. **Orgány verejnej moci k občanom pristupujú z pozície moci, ktorá je charakteristická aroganciou a neochotou. Ilustráciou tohoto stavu je už len to, že pre občanov a firmy používajú neosobné a ponižujúce označenie „stránka“.**

Ešte smutnejší je fakt, že orgány verejnej moci namiesto snahy čo najlepšie vyhovieť želaniu tých, ktorí sa na nich obracajú, hľadajú spôsoby, pre ktoré sa niečo urobiť nedá. Na to im slúži množstvo vyžadovaných dokumentov a potvrdení, ktorými je podmienené úspešné vybavenie takmer každej žiadosti. Zo žiadateľa sa stáva poštový doručovateľ medzi úradmi. Svoj pracovný čas trávi vybavovaním potvrdení, ktoré od neho žiada nejaký úrad, a musí pritom navštíviť množstvo iných úradov, ktoré mu v lepšom prípade vydajú dokumenty a potvrdenia potrebné na získanie toho, čo vlastne celkom pôvodne chcel. Množstvo z týchto potvrdení a informácií je navyše úplne zbytočných a nezmyselných, a je otázne, načo sa vedie ich evidencia a načo existujú úrady, ktoré ich vydávajú. Tento stav je neúnosný a treba ho zmeniť.

Faktom je, že za tento stav nie sú zodpovedné orgány verejnej moci a už vôbec nie ich zamestnanci. Oni iba dodržiavajú zákon a iné všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré predpokladajú podriadené postavenie jednotlivcov vo vzťahu k štátu. Preto je tento stav nevyhnutné meniť tiež zákonom.

Tento zákon je takou normou, ktorá tento stav zmení. Okrem toho, že spolu so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám dostane vzťah občan – štát bližšie k partnerskému, vytvorí aj tlak na racionalizáciu výkonu moci v štáte. Rozprúdi sa diskusia o potrebnosti mnohých dnes požadovaných potvrdení a dokumentov. Veľmi pravdepodobne sa zrušia mnohé z 330 evidencií, ktoré o občanoch a firmách dnes orgány verejnej moci často duplicitne vedú. Preto dopad na štátny rozpočet bude v konečnom dôsledku pozitívny.

Oveľa dôležitejší je však pozitívny dopad tohoto zákona na sebavedomie občanov Slovenskej republiky, na vzťah štátu k nim, na kvalitu života občanov a firiem. Namiesto behania po úradoch sa budú občania venovať svojej práci a firmy podnikaniu. Zmení sa aj vzťah občanov k úradom. Nebudú ich už považovať za zbytočných darmožráčov, ktorí im iba strpčujú život a stavajú prekážky do cesty ich iniciatíve.

Medzinárodné dokumenty ale aj ústava zakotvuje také práva, ako právo na :

- participovanie na tvorbe rozhodnutí štátnych orgánov,
- na samosprávu,
- na informácie,
- na občiansku spoločnosť.

Účelom administratívy a je jedno či ide o štátnu správu alebo územnú samosprávu – je správa vecí verejných a najmä rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb.

Úsilím každej vlády by malo byť vytvorenie takých organizačných, technických, materiálnych, legislatívnych podmienok a tomu zodpovedajúceho personálneho obsadenia úradov, aby sa správa vecí verejných stávala rýchlejšou, kvalitnejšou a aby jej výkon bol spojený s menším zaťažením osôb, či už ide o občanov alebo úradníkov.

Za kľúčový treba považovať princíp efektivity, ktorý vychádza z potreby zlepšenia komunikácie medzi štátnymi orgánmi a verejnosťou tak, aby sa nezvyšovala administratívna náročnosť a byrokracia.

Neustály nárast pracovníkov vo verejnom sektore, rozširovanie počtu úradníkov hovorí samo za seba. Zvyšujúce sa počty úradníkov potrebujú faktickú alebo predstieranú náplň práce.

Na strane druhej ale dlhú dobu – niekedy až roky – trvá, kým sa vec „vybaví“, resp. kým rozhodnutie nadobudne právoplatnosť.

Na vine nie je ale vždy iba liknavosť, nečinnosť, neprofesionalita či neochota úradníka, ale neraz aj zložitosť až nepoužiteľnosť platnej právnej úpravy. Zmeny v procesných normách, ale j v hmotnoprávných predpisoch sú nevyhnutné. Zjednodušené, skrátené a zároveň unifikované konanie pred úradmi môže mnohé z problémov odstrániť.

Jednou z vecí, ktoré môže veci relatívne rýchlo uľahčiť, je aj minimalizovanie a zjednodušenie dokumentov a dokladov, ktoré musí občan predkladať v styku s úradmi.

Účelom predloženej normy je návrh, aby občan nemusel predkladať úradom tie doklady – kópie, výpisy, osvedčenia, ... – ktoré vydávajú, evidujú a archivujú orgány verejnej moci a teda si ich môžu sami vyžiadať, zabezpečiť, resp. priamo „stiahnuť“ z internetu.

Zákonom dôjde aj k naplneniu programového vyhlásenia vlády SR, ktoré predpokladá modernizáciu a internetizáciu výkonu verejnej správy a je v súlade s deklarovaným trendom prechodu k elektornickej vláde.

Nároky na štátny rozpočet :

- v zásade nijaké, pretože tak či inak by k modernizácií, zavádzaniu internetu a pod. muselo postupne dôjsť.
- príjmy štátneho rozpočtu sa zvýšia o polovicu zo sumy udelených pokút podľa §4 tohto zákona

Nároky na zvýšenie počtu pracovníkov :

- nepredpokladá sa nárast počtu pracovníkov vo verejnom sektore, naopak po spustení systému možno aj racionalizovať a redukovať stávajúce stavy.

B. Osobitná časť

K preambule

Vzhľadom na závažnosť tohoto zákona a predpokladaný široký pozitívny dopad sa predkladateľ rozhodol stručne vysvetliť jeho účel v preambule.

K §1

Uvádza sa obsah zákona.

K §2

Definuje sa pojem „šikanovanie osoby orgánmi verejnej moci“. Pojem „šikanovanie“ predkladateľ zvolil zámerne preto, aby sa zvýraznila nenormálnosť a neprijateľnosť takéhoto postupu zo strany orgánov verejnej moci. Za šikanovanie sa považuje, ak orgán verejnej moci neodôvodnene požaduje od občana informáciu alebo dokument, ktorým podmieňujú uskutočnenie nejakého úkonu, ak pritom tento dokument alebo informáciu má k dispozícii on samotný alebo iný orgán verejnej moci. Takéto správanie sa ods. 2 zakazuje.

Vo forme odvolávky na Ústavu SR sa ustanovuje okruh subjektov, ktorých sa zákon týka.

K §3

Upresňuje sa okruh informácií, ktorých sa zákon týka. Uvádza sa spôsob, akým sa orgán verejnej moci získava informáciu, ktorú má k dispozícii iný orgán verejnej moci na základe identifikácie a osobných údajov fyzickej alebo právnickej osoby.

Navrhujeme, aby sa tento zákon nevzťahoval na úkony podľa zákona o verejnom obstarávaní, ktoré sú opravené osobitným spôsobom a sú špecifickým prípadom kontaktu štátu s občanmi.

K §4

Za porušenie tohoto zákona je potrebné udeliť sankciu. Navrhujeme, aby bolo porušenie tohoto zákona priestupkom a aby sa zaň udeľovala pokuta vo primeranej výške. Na zvýraznenie presadzovania partnerského vzťahu občana a štátu navrhujeme, aby pokuta bola v rovnakom dieli príjmom štátneho rozpočtu i šikanovaného občana. Na dosiahnutie tohoto zámeru je potrebné doplniť zákon o priestupkoch.

K §5

Navrhujeme, aby za úkony vyžadované orgánmi verejnej moci navzájom medzi sebou neboli stanovené správny poplatok. Je potrebné doplniť príslušné oslobodzovacie ustanovenie do zákona o správnych poplatkoch.

K §6

Ustanovuje sa prechodné ustanovenie, podľa ktorého sú subjekty ktorých sa zákon dotýka povinné upraviť legislatívu v súlade s týmto zákonom.

K §7

Navrhujeme účinnosť zákona od 1.1.2002.

Doložka zlučiteľnosti návrhu zákona s právom Európskej únie

1. Navrhovateľ zákona:
poslanec Národnej rady Slovenskej republiky Jozef Kužma
2. Názov návrhu zákona:
**Zákon o zákaze šikanovania fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej moci
a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov**
3. V práve Európskej únie je problematika návrhu zákona upravená v týchto dokumentoch:
nie je upravená
4. Návrh zákona svojou problematikou:
**nepatrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva uvedené v čl. 70 Európskej
dohody o pridružení a nepatrí medzi priority odporúčané v Bielej knihe Komisie
Európskych spoločenstiev.**
5. Charakteristika právnych noriem Európskej únie, ktorými je upravená problematika
návrhu zákona:
bezpredmetné
6. Vyjadrenie stupňa kompatibility návrhu zákona s právnou normou Európskej únie:
bezpredmetné

MINISTERSTVO FINANCIÍ SR
Odbor štátneho rozpočtu

Bratislava 12. 11. 2001

Národná rada
Slovenskej republiky

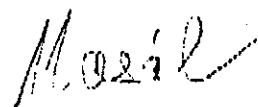
Vec: Stanovisko odboru štátneho rozpočtu k rozpočtovým
dôsledkom návrhu poslanca NR SR Jozefa Kužmu na vydanie
zákonu o zákaze šikanovania a o zmene a doplnení
niektorých ďalších zákonov

V dôvodovej správe k návrhu zákona sa vo vzťahu k
rozpočtovým dôsledkom doslova konštatuje, že: "Nároky na
štátny rozpočet: - v zásade nijaké, pretože tak či inak by k
modernizácií, zavádzaniu internetu a pod. muselo postupne
dojsť."

Odbor štátneho rozpočtu konštatuje, že v prípade prijatia
predloženého návrhu by sa mohli výrazne zvýšiť najmä výdavky
príslušných organizácií súvisiace s vyholovovaním kópií, resp.
ich overovaním.

Odbor štátneho rozpočtu zdôrazňuje, že sa v tejto etape
posudzovania návrhu nevyjadruje k jeho legislatívnej a
obsahovej úrovni.

Ing. Miloš Nosál, CSc.
riaditeľ odboru
štátneho rozpočtu

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 2144/2001

1276a

Spoločná správa

výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jozefa KUŽMU a Alexandra SLAFKOVSKÉHO na vydanie zákona o zákaze šikanovania fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov (tlač 1276) vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky v druhom čítaní

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu ako gestorský výbor pri rokovaní o návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jozefa KUŽMU a Alexandra SLAFKOVSKÉHO na vydanie zákona o zákaze šikanovania fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov (tlač 1276) (ďalej len „gestorský výbor“) podáva Národnej rade Slovenskej republiky v súlade s § 79 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovačom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov túto

spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní vyššie uvedeného návrhu zákona.

I.

Národná rada Slovenskej republiky uznesením č. 1830 z 19. decembra 2001 prideliла **návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jozefa KUŽMU a Alexandra SLAFKOVSKÉHO na vydanie zákona o zákaze šikanovania fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov (tlač 1276) na prerokovanie týmto výborom Národnej rady Slovenskej republiky:**

Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu,
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu
a
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre ľudské práva a národnosť.

Uvedené výbory prerokovali predmetný návrh zákona v lehote určenej uznesením Národnej rady Slovenskej republiky.

II.

Gestorský výbor nedostal do dňa 11. marca 2002 žiadne stanoviská poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorí nie sú členmi výborov, ktorým bol návrh zákona pridelený, oznámené v súlade s § 75 ods 2 a § 79 zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky.

III.

Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jozefa KUŽMU a Alexandra SLAFKOVSKÉHO na vydanie zákona o zákaze šikanovania fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov (tlač 1276) odporúča Národnej rade Slovenskej republiky schváliť s pozmeňujúcimi

a doplnujúcimi návrhmi iba Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, uznesenie č. 434 zo dňa 5. marca 2002.

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, uznesenie č. 912 zo dňa 5. marca 2002, odporúča Národnej rade Slovenskej republiky návrh zákona neschváliť.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, uznesenie č. 874 zo dňa 6. marca 2002 a Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre ľudské práva a národnosti, uznesenie č. 330 zo dňa 7. marca 2002, odporúčajú Národnej rade Slovenskej republiky vrátiť návrh zákona na dopracovanie.

IV.

Z uznesenia výborov Národnej rady Slovenskej republiky uvedených pod bodom III tejto správy vyplývajú tieto pozmeňujúce a doplnujúce návrhy.

1. K názvu návrhu zákona

Názov zákona sa upraví takto:

„Zákon
z 2002

o zákaze šikanovania fyzických osôb a právnických osôb orgánmi verejnej moci a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1996 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov“.

Názov zákona je potrebné legislatívno-technicky upraviť, a to aj vzhľadom na vypustenie novely zákona o priestupkoch z návrhu zákona.

Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

2. K preambule

Preambula sa vypúšťa.

Vypustením preambuly sa návrh zákona dáva do súladu s čl. 4 Legislatívnych pravidiel tvorby zákonov (schválených uznesením Národnej rady Slovenskej republiky z 18. decembra 1996 č. 519).

Podľa tohto článku má zákon obsahovať len ustanovenia s normatívnym obsahom.

Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

3. Za názov zákona sa vkladá úvodná veta:

„Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:“

Navrhované doplnenie je legislatívno-technickou úpravou.

Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

4. K čl. I § 1

§ 1 znie:

„§ 1

(1) Tento zákon vymedzuje šikanovanie fyzických osôb a právnických osôb (ďalej len „osoba“) orgánom verejnej moci a upravuje práva a povinnosti osôb a orgánov verejnej moci súvisiace so zákazom šikanovania osôb orgánom verejnej moci.

(2) Tento zákon sa nevzťahuje na konanie pred súdmi¹⁾ a na verejné obstarávanie²⁾.

Poznámky pod čiarou k odkazom 1 a 2 znejú:

„¹⁾ Napríklad Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, Trestný poriadok v znení neskorších predpisov, zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.

²⁾ Zákon č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 557/2001 Z. z.“

Pôsobnosť zákona sa nebude vzťahovať na konanie pred súdmi z dôvodu, že by vyžadovanie dokumentov súdmi od iných orgánov verejnej moci mohlo značne predlžovať súdne konanie a spôsobovať prieťahy v konaní. Vzhľadom na postupné posilňovanie prvku kontradiktórnosti v občianskom súdnom konaní, by pôsobnosť tohto zákona mohla negatívne zasahovať do aktívneho predkladania dôkazov účastníkmi súdneho konania. Pôsobnosť tohto zákona vo vzťahu k súdom by mohla negatívne zasahovať aj do ich nezávislosti pri rozhodovaní, napr. do ich voľnej úvahy (diskrečionárnej právomoci).

Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

5. K čl. I § 2

§ 2 znie:

„§ 2

(1) Šikanovaním osoby orgánom verejnej moci sa na účely tohto zákona rozumie, ak orgán verejnej moci od osoby vyžaduje dokument, ktorý

- a) orgán verejnej moci sám vydáva,
- b) vydáva iný orgán verejnej moci a orgán verejnej moci má dokument k dispozícii alebo má prístup k informačnému systému, v ktorom sa dokument uchováva,
- c) vydáva iný orgán verejnej moci a orgán verejnej moci má povinnosť si dokument vyžiadať podľa § 3.

(2) Za šikanovanie osoby orgánom verejnej moci sa nepovažuje, ak orgán verejnej moci od osoby vyžaduje dokument, ktorý je osoba povinná predložiť podľa osobitného zákona.

(3) Šikanovanie osoby orgánom verejnej moci sa zakazuje.“

Návrh presnejšie vymedzuje pojem šikanovanie, a to tak pozitívne, ako aj negatívne. Šikanovaním na účely tohto zákona nebude vyžadovanie dokumentu od fyzickej osoby alebo právnickej osoby orgánom verejnej moci v prípadoch, ak osobitné zákony fyzickej osobe alebo právnickej osobe ukladajú povinnosť, aby dokument orgánu verejnej moci predložila.

Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

6. K čl. I § 3

§ 3 znie:

„§ 3

(1) Ak orgán verejnej moci potrebuje dokument, ktorý vydáva iný orgán verejnej moci, a nemá taký dokument k dispozícii alebo nemá prístup k informačnému systému, v ktorom sa dokument uchováva, je povinný si taký dokument na základe písomnej žiadosti osoby bez zbytočného odkladu vyžiadať od orgánu verejnej moci, ktorý dokument vydáva alebo od orgánu verejnej moci, ktorý má dokument vo svojom informačnom systéme; dožiadaný orgán verejnej moci je povinný bez zbytočného odkladu žiadosti orgánu verejnej moci vyhovieť, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na dokumenty

- a) uvedené v § 2 ods. 2,
- b) na ktorých vydanie orgánom verejnej moci sa vyžaduje od osoby, aby predložila iné dokumenty alebo urobila určité úkony.

Povinnosť orgánu verejnej moci vyžiadať si dokument od iného orgánu verejnej moci, ktorý dokument vydáva alebo ktorý má dokument vo

svojom informačnom systéme, vzniká len na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Cieľom úpravy je, aby dokumenty neboli zabezpečované súčasne orgánom verejnej moci a fyzickou osobou alebo právnickou osobou.

Orgány verejnej moci sú povinné vybavovať žiadosti o zabezpečenie dokumentov bez zbytočného odkladu, čím sa sleduje urýchliť a zefektívniť zabezpečovanie a predkladanie dokumentov orgánom verejnej moci. Iný orgán verejnej moci žiadosti nevyhoví vtedy, ak osobitný zákon nedovoľuje, aby bol dokument vydaný inej osobe, ako tej, ktorej sa týka (napríklad výpis z registra trestov možno vydať len osobe, ktorej sa týka alebo osobe na to splnomocnenej); žiadosti nevyhoví ani vtedy, ak osobitný zákon výslovne zakazuje prístup ďalších orgánov verejnej moci do databázy určitých dokumentov.

Z dôvodu urýchlenia konania pri získavaní dokumentov môže mať fyzická osoba alebo právnická osoba záujem na aktívnom a samostatnom vyhľadávaní požadovaných dokumentov a jej právo takýto dokument orgánu verejnej moci predložiť z vlastnej vôle tým nie je dotknuté.

Povinnosť orgánu verejnej moci vyžiadať si dokument od iného orgánu verejnej moci sa nebude vzťahovať na dokumenty, ktoré je osoba povinná predkladať na základe osobitného zákona, ani na dokumenty, ktoré iný orgán verejnej moci nemôže vydať bez toho, aby mu osoba predložila iné dokumenty alebo uskutočnila určité úkony.

Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

7. K čl. II

Čl. II znie:

„Čl. II

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 224/1996 Z. z., zákona č. 70/1997 Z. z., zákona č. 1/1998 Z. z., zákona č. 232/1999 Z. z., zákona č. 3/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 211/2000 Z. z. a zákona č. 468/2000 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 4 ods. 2 písm. f) sa na konci bodka nahrádza čiarkou a pripája sa nové písmeno g), ktoré znie:

„g) o zákaze šikanovania fyzických osôb a právnických osôb orgánmi verejnej moci.^{4a)}“

Poznámka pod čiarou k odkazu 4a znie:

„^{4a)} Zákon č. .../2002 Z. z. o zákaze šikanovania fyzických osôb a právnických osôb orgánmi verejnej moci a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1996 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.““

Pôvodný čl. II, ktorý obsahoval novelu zákona o priestupkoch sa navrhuje vypustiť. Subjektom priestupku podľa zákona o priestupkoch,

ako aj podľa súdnej judikatúry nemôže byť právnická osoba, a teda ani orgán verejnej moci, ale len fyzická osoba (napr. stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Sna 116/99).

Porušenie povinnosti orgánom verejnej moci ustanovenej týmto zákonom môže byť sankcionované, resp. náprava môže byť realizovaná prostredníctvom všeobecnej právnej úpravy (napr. zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom), resp. podaním ústavnej sťažnosti na Ústavný súd SR a požadovaním primeraného finančného zadosťučinenia.

Súčasne sa z čl. III do čl. II presúva navrhovaná novela zákona o správnych poplatkoch.

Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

8. K čl. III

Čl. III znie:

„Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. mája 2002.“

Znenie pôvodného čl. III sa presúva do čl. II.

Posunutie účinnosti zákona je vzhľadom na pôvodne navrhovaný termín nevyhnutné.

Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

9. Čl. IV sa vypúšťa.

Výbor NR SR pre verejnú správu

Gestorský výbor odporúča schváliť.

V prípade, ak Národná rada Slovenskej republiky nebude akceptovať záverečné odporúčanie gestorského výboru, o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch odporúča hlasovať takto:

an blok prijať body: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 a 9.

V.

Gestorský výbor na základe stanovísk výborov k návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jozefa KUŽMU a Alexandra SLAFKOVSKÉHO na vydanie zákona o zákaze šikanovania fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov (tlač 1276) vyjadrených v ich uzneseniach uvedených pod bodom III tejto správy a v stanoviskách poslancov gestorského výboru vyjadrených v rozprave k tomuto návrhu zákona v súlade s § 79 ods. 4 a § 83 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov odporúča Národnej rade Slovenskej republiky návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jozefa KUŽMU a Alexandra SLAFKOVSKÉHO na vydanie zákona o zákaze šikanovania fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov (tlač 1276) **v r á t i ť** navrhovateľom návrhu zákona na dopracovanie.

Súčasne gestorský výbor poveril spoločného spravodajcu výboru poslanca Miloslava Suchára predložiť návrhy podľa § 81 ods. 2, § 83 ods. 4, § 84 ods. 2 a § 86 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Predmetná spoločná správa výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jozefa KUŽMU a Alexandra SLAFKOVSKÉHO na vydanie zákona o zákaze šikanovania fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov (tlač 1276a) bola schválená uznesením Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu (gestorský výbor) č. 443 dňa 12. marca 2002.

Bratislava 12. marca 2002

Dušan Kovačič, v. r.
predseda Výboru NR SR
pre verejnú správu